

TÉNYEK AZ ARTISJUSRÓL

ARTISJUS FÜZETEK

01 MIBŐL ÉL MEG A ZENÉSZ?

FORRÁSOK

A zenész lehet szerző, előadó, de dolgozhat hangmérnökként, színpadmesterként vagy akár közgazdászként is. Kifejezetten zenészi munkákból az alábbi forrásokkal számolhat:

1. Előadóként: fellépti díjak, gázsik
2. Előadóként és szerzőként: CD- és online értékesítések royaltyja, jogdíja
3. Előadóként: szponzori bevételek
4. Szerzőként: jogdíjak
5. Szerzőként: megírási (pl. film-, reklámzene) díjak

Az értékesítések drasztikus visszaesésével, a szponzori költségek és fellépti díjak csökkenésével egyre nagyobb jelentősége van a szerzői jogdíjnak a zenészek jövedelmében.

JOGDÍJKIFIZETÉSI KATEGÓRIÁK

Az Artisjus által belföldi szerzőknek kifizetett jogdíjak évente több mint 10.000 személyt illetnek. A kifizetési lista végén sok olyan szerző szerepel, aki ugyan ír dalokat, de azoknak nagyon csekély elhangzása van (például néhány kisebb klubkoncerten). Ezek az összegek is beazonosításra, kifizetésre kerülnek.

Az Artisjus által belföldi szerzőknek kifizetett jogdíjak évente több mint 10.000 személyt illetnek.

02 NÉHÁNY ADAT

Azon magyar zeneszerzők, szövegírók száma, akiknek a jövedelmében jelentős szerepet tölt be a jogdíj (min. havi 20.000 Ft):

2.035 fő (2017)

Akik számára pedig a jogdíj érdemben számító tényező (min. évi 60.000 Ft):

3.229 fő (2017)

Bruttó jogdíj összege/hó

Jogosult szerzők száma

1 millió forint fölött	29 fő
500 ezer és 1 millió forint között	70 fő
200 ezer és 500 ezer forint között	219 fő
100 ezer és 200 ezer forint között	311 fő
50 ezer és 100 ezer forint között	504 fő
20 ezer és 50 ezer forint között	902 fő
5 ezer és 20 ezer forint között	1.859 fő
1 ezer és 5 ezer forint között	2.344 fő
1 ezer forint alatt	6.771 fő

(2017)

03 MI AZ ARTISJUS?

EGYESÜLET

Az Artisjus egyesület. Tagjai és megbízói között található több mint 11.000 zeneszerző, szövegíró, irodalmi szerző és zeneműkiadó, akik saját egyesületükre bízták jogaik kezelését.

Az egyesületi formához igazodnak az Artisjus választott testületei és egyesületi szabályzatai. Valamennyi fontos szabályzatot és döntést demokratikus módon az Egyesület legfőbb szerve hozza meg.

Az Artisjus hét forrásból érvényesít jogdíjat a zenei szerzők számára:

- élőzenei elhangzások
- gépzenei felhasználás
- rádiós játszás
- televíziós sugárzás
- hangfelvétel-kiadás
- online felhasználások
- magánmásolási díj

JOGKEZELÉS

A jogkezelési munkát nem a szerzők, hanem az általuk megbízott munkaszervezet látja el. Ez a munka kétfázisú:

1. JOGDÍJBESZEDÉS

Ez jelenti egyrészt a mindig megújuló felhasználási módok beazonosítását, a jelentős felhasználókkal és érdekképviseletekkel folytatott tarifátárgyalásokat, valamint a napi jogosítási, szerződéskötési munkát. Emellett természetesen folyamatosan végezzük a zenefelhasználások ellenőrzését, és a jogdíjfizetéssel elmaradók elleni jogérvényesítést a szerzők érdekében.

2. JOGDÍJFELOSZTÁS, KIFIZETÉS

Az Artisjusnál vezetett belföldi és nemzetközi műadatbázis alapján beazonosítjuk az elhangzott műveket, és azokat kifizetjük – a magyar szerzőknek közvetlenül, a külföldieknek saját jogkezelő társaságuk útján.

TÖRTÉNET

Az Artisjus jogfolytonosan működik 1907 óta: ekkor alapították meg a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetségét (a MARS Szövetkezetet). Az alapító atyák között olyan neves alkotók vállaltak vezető szerepet, mint Huszka Jenő, Kacsóh Pongrác, Heltai Jenő, Bartók Béla vagy Hubay Jenő.

1952-ben államosították a szövetkezetet, ekkor jött létre – jogutódként – a

Szerzői Jogvédő Hivatal, amely folytatta a jogkezelési tevékenységet, emellett pedig a szerzői joggal kapcsolatos állami feladatokat (pl. államközi megbeszéléseken az ország képviselője) is ellátta.

A közös jogkezelés 1996-ban került ismét vissza a szerzői közösség kezébe, ekkortól az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület látja el ezt a tevékenységet.

BELFÖLDI ÉS KÜLFÖLDI KÉPVISELET

Az Artisjus 2018 májusában 19.641 belföldi szerzővel, jogutóddal és zeneműkiadóval áll megbízási, tagsági viszonyban. A nemzetközi képviselet alapját a külföldi hasonló szervezetekkel kötött „kölcsönös képviseleti szerződések” adják. Jelenleg 92 jogkezelő társasággal több mint 200 országot és autonóm területet fednek le ezek a szerződések, képviselve az ottani szerzők jogait.

ÁLLAMI FELÜGYELET

Minden európai országban van állami felügyelet a közös jogkezelő szervezetek fölött, hiszen ezek rendkívül széles repertoárt képviselnek, és az államok ilyen módon kívánják megakadályozni, hogy akár a szerzők, akár a jogdíjfizetők felé vissza lehessen élni ezzel a helyzettel. Magyarországon a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala látja el ezt a felügyeletet (2011 előtt a kultusztárca tevékenységi körébe tartozott).

KÜLDETÉS

Az Artisjus küldetése a zeneszerzők, szövegírók, zene-műkiadók és írók egyesületeként, hogy szerzői jogaikat hatékonyan és átláthatóan kezelje, érdekeiket érvényesítse és információkkal lássa el őket, ezzel elősegítve műveik jogszerű felhasználását.

A zeneipar hosszú távon felelősséggel működő non-profit szervezeteként gondoskodni kívánunk annak társadalmi és természeti környezetéről. Célunk, hogy sok jó zene szülessen és legyen elérhető a legszélesebb körben, és hogy a társadalom az alkotók szerepét elismerje, műveik értékét felismerje.

Az Artisjus elkötelezett a szerzői jog legmagasabb szintű szakmai művelése iránt, annak szerzőközpontú és fenntartható modelljei mentén.

Célunk, hogy
sok jó zene szülessen
és legyen elérhető
a legszélesebb
körben.

04 MENNYIT KELL FIZETNI?

A szerzői jog alap gondolata, hogy akik a művek nyilvános felhasználásával fellendítik saját bevételeiket, ennek egy részéből jutassanak az alkotóknak is. Az Artisjus által kezelt felhasználások igen széles kört fednek le. A jogdíjmértéket négy példán mutatjuk be.

1. PÉLDA: HELYI KERESKEDELMI RÁDIÓ, ÉVI 25MILLIÓS BEVÉTELEL

A kereskedelmi rádiók bevételeik százalékában megállapított jogdíjat fizetnek:

Reklámbevételük 4%-át, előfizetőidj-bevételük 2%-át, esetleges állami támogatásuk 1%-át. Egy évi 25 millió forintos reklámbevételt elérő rádió évi egymillió forint szerzői jogdíj fizetésére köteles.

(Ez az összeg nem tartalmazza az előadóknak (EJI) és hangfelvétel-előállítóknak (MAHASZ) fizetendő összegeket, mely kettő együtt körülbelül azonos összeget tesz ki.)

HAVI 83 EZER FT

2. PÉLDA 2000 PÉLDÁNYOS ARANYLEMEZ-KIADVÁNY

A CD kiadója a nagykereskedelmi ár (= terjesztői átadási ár, PPD) 11%-ának megfelelő összegű szerzői jogdíjat köteles megfizetni. Egy átlagos, 12 dalból álló zenei album esetén a fizetendő szerzői jogdíj 180 Ft lemezenként – 1000 példányos kiadásnál tehát 180 ezer forint.

(Ez az összeg nem tartalmazza az előadóknak fizetendő összeget, mely a kiadó és az előadó közti közvetlen szerződés alapján, tisztán piaci alapon kerül megállapításra.)

180 EZER FT

3. PÉLDA 100 FŐS GYÖRI ÉTTEREM

Az étteremben szóló zene segíti a vendégeket abban, hogy jól érezzék magukat, szívesen maradjanak és térjenek vissza oda, így közvetve a hely bevételeire is pozitív hatással bír. Egy megyeszékhelyen működő, 22 óráig nyitva tartó étterem napi 469 Ft jogdíjat köteles megfizetni (kb. 1 korsó sör ára) – ez havonta $30 \times 469 \text{ Ft} = 14.070 \text{ Ft}$, az 50 főt meghaladó befogadóképesség miatt +10%-kal növekszik a díjmérték. Ha az étterem bált, diszkót is szervez, az alap jogdíjon felül alkalmanként 5.448 Ft szerzői jogdíjat kell fizetnie.

(Ez az összeg nem tartalmazza az előadóknak (EJI) és hangfelvétel-előállítóknak (MAHASZ) fizetendő összegeket, mely kettő együtt további +29%-ot tesz ki, azaz 4488 Ft-tal növeli a havi jogdíjköltséget. Zenei rendezvényenél 1.580 Ft az előadói-kiadói díj.)

HAVI 15.477 FT

ÉS ZENÉS-TÁNCOS RENDEZVÉNYENKÉNT + 5.448 FT

4. PÉLDA KIS FŐVÁROSI FODRÁSZAT

A fodrászatban szóló zene segít abban, hogy a várakozás kényelmesebb legyen, a hosszú ott töltött idő jobb hangulatban teljen, és így közvetve szintén pozitív hatással bír az üzlet bevételeire. Itt természetesen kisebb a zene közvetlen hatása, ez a jogdíjak mértékében is megmutatkozik. A fizetendő szerzői jogdíj havi 2.819 Ft

(Ez az összeg nem tartalmazza az előadóknak (EJI) és hangfelvétel-előállítóknak (MAHASZ) fizetendő összegeket, mely kettő együtt további +29%-ot tesz ki, azaz 818 Ft-tal növeli a havi jogdíjköltséget.)

HAVI 2.819 FT

05 AZ ARTISJUS KÖLTSÉGEI

AZ ELVÉGZETT MUNKA

Évente több mint negyvenezer felhasználóval fennálló szerződést kezelünk. Az Artisjus munkatársai 14 területi ellenőrzési régióval kezelik a felhasználások ellenőrzését. Jogdíjfi-zető partnerünk a vidéki diszkótól a globális internetes tartalomszolgáltatóig a zenefel-használók legszélesebb köre.

A jogdíjfelosztás területén csak a belföldi műveket és jogosultakat tekintve is több mint 70.000 műre, 10.000 szerző jogdíját kezeli és fizeti ki az Artisjus

KI DÖNT A KÖLTSÉGEKRŐL?

Maguk a szerzők: az éves költségvetést, majd a zárszámadást az Artisjus egyesület legfőbb szerve, a Küldöttgyűlés vitatja meg és fogadja el. Az Artisjus által beszedett összeg teljes egészében a szerzőket illeti, egyedül ők azok, akik eldönthetik: az általuk megbízott munkaszervezet ennek mekkora részét fordíthatja működési költségre.

MŰKÖDÉSI KÖLTSÉG MÉRTÉKE

A közös jogkezelők kezelési költségeit világszerte százalékos arányban adják meg. Az Artisjus tényleges működési ráfordítás mutatója rendszerint 14-16% között mozog, 2017. évben 14,19% volt. (Ez nem tartalmazza az egészségügyi hozzájárulást [EHO], amelyet kifizetőként a szerzői jogdíjak tekintetében is meg kell fizetni.) Ez a költség a nyugat-európai átlagnak felel meg.

ELLENŐRZÉSI PONTOK

Az egyesület gazdálkodásának ellenőrzésekor a szerzők egyrészt a Felügyelő Bizottság vizsgálatára, másrészt független könyvvizsgáló jelentésére számíthatnak segítségül. Emellett a jogkezelési munkát felügyelő Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala is ellenőrzi a költségek indokolt használatát.

06 KIHEZ JUTNAK A JOGDÍJAK?

SZERZŐ, ZENEMŰKIDÓ,
KÜLFÖLDI JOGKEZELŐ

JOGDÍJFIZETŐ

KIFIZETÉS

NÉHÁNY SZÁM (2017)

Évente bejelentett új
magyar zeneművek száma

17.632 mű

Évente regisztrált új magyar
zeneszerző, szövegíró száma

1358 fő

Felhasználói adatszolgáltatásból
beazonosított különböző magyar
művek száma:

43.827

KAPCSOLAT

Artisjus Szerzői Kapcsolatok
szerzok@artisjus.com
(+36-1) 488-2666
1016 Budapest, Mészáros u. 15-17.

artisjus

The image features a wooden floor with vertical planks. A horizontal band of teal color is applied across the middle, with the planks appearing to curve downwards into it. The word "artisjus" is centered in the bottom section of the image.

artisjus